

GUIES INSIGHT

EXPLORA

CROÀCIA

LES MILLORS RUTES PEL PAÍS BALCÀNIC

EXPLORA

CROÁCIA

Primera edició: maig del 2022

© de l'edició original en anglès:
APA Publications, 2019

© 9 Grup Editorial
Cossetània Edicions
C/ de la Violeta, 6 · 43800 Valls
Tel. 977 60 25 91
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

Traducció: Montserrat Serra Serrabasa

Impressió: Leitzaran Grafikak

ISBN: 978-84-1356-191-2

DL T 310-2022

No és permesa la reproducció total o parcial d'aquest llibre, ni la seva incorporació a un sistema informàtic, ni la seva transmissió en cap forma ni per cap mitjà, sigui electrònic, mecànic, per fotocòpia, per gravació o altres mètodes, sense el permís previ i per escrit dels titulars del *copyright*.

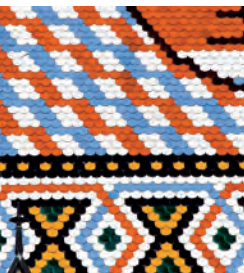
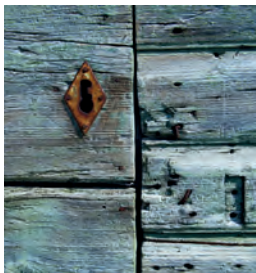
INSIGHT GUIDES

EXPLORA

CROÀCIA

ÍNDEX

Introducció

Rutes recomanades per a...	6
Explora Croàcia	10
Menjar i beure	16
A comprar	18
Entreteniment	20
Activitats a l'aire lliure	22
Dates clau de la història	24

Guia pràctica

Allotjament	100
Restaurants	110
Vida nocturna	120
A-Z	122
Idioma	134

Les millors rutes

1. La part alta de Zagreb	28
2. La part baixa de Zagreb	32
3. Zagorje	36
4. Parc dels llacs de Plitvice	40
5. La costa d'Ístria	44
6. El cor d'Ístria	50
7. Split	56
8. A prop de Split	62
9. Parc nacional de Krka i Šibenik	66
10. Vis	70
11. Hvar	74
12. Dubrovnik	80
13. Mljet	88
14. La península de Pelješac	92
15. Korčula	94

AMANTS DE L'ARQUITECTURA

L'estil arquitectònic de les muralles de Dubrovnik (ruta 12) és únic. Rovinj (ruta 5), Trogir (ruta 8), Hvar (ruta 11) i Korčula (ruta 15) són joies renaixentistes, i Zagreb (rutes 1 i 2) es troba entre l'edat mitjana i el segle XIX.

RUTES RECOMANADES PER A...

ACTIVITATS A L'AIRE LLIURE

Aneu d'excursió a la muntanya de Biokovo (ruta 8) o, si preferiu una activitat més moderada, podeu caminar, nedar o anar en bicicleta per Mljet (ruta 13) o Hvar (ruta 11). A Rovinj (ruta 5) es poden fer diverses activitats com escalar, bussejar i nedar.

PLATGES

Les millors platges de sorra són les de Pelješac (ruta 14), Lopud (ruta 12), Lumbarda a Korčula (ruta 15) i les illes Pakleni (ruta 11). Les platges de Mljet (ruta 13) i Vis (ruta 10) són més tranquil·les.

PARCS NACIONALS

Si us agrada la naturalesa, aneu a Krka (ruta 9) i visiteu el monestir que té una illa pròpia, les cascades, els llacs impressionants de Plitvice (ruta 4) i la vegetació de Mljet (ruta 13), amb dos llacs d'aigua salada i boscs frondosos.

ENAMORATS DE LA CUINA

Durant un viatge a Croàcia no pot faltar tastar els vins de la península de Pelješac (ruta 14), les tòfones d'Ístria (ruta 6) i el marisc de Mali Sron (ruta 14). A Zagreb (rutes 1 i 2) hi ha restaurants de gran qualitat.

RÜINES ROMANES

El palau de Dioclecià a Split (ruta 7) conserva la grandesa del palau imperial original. És fàcil imaginar-se un combat de gladiadors a l'amfiteatre romà de Pula (ruta 5).

NENS

Als nens els agrada la platja, però els encantarà la sorprenent cascada dels llacs de Plitvice (ruta 4) i el parc nacional de Krka (ruta 9). Els castells de Zagorje (ruta 3) semblen sortits d'un conte de fades.

AMANTS DE LA VIDA NOCTURNA

La vida nocturna més diversa és a Zagreb (rutes 1 i 2): des de clubs de jazz fins a locals nocturns. El poble de Hvar (ruta 11) és ple de bars de copes moderns, i Split (ruta 7) presenta un ambient mediterrani.

INTRODUCCIÓ

Una introducció a la geografia, els costums i la cultura de Croàcia, a més d'informació detallada sobre gastronomia, història i el millor que podeu fer quan hi sigueu.

Explora Croàcia	10
Menjar i beure	16
A comprar	18
Entreteniment	20
Activitats a l'aire lliure	22
Dates clau de la història	24

La costa de Croàcia està formada per més de mil illes

EXPLORA CROÀCIA

Croàcia és un dels països més interessants d'Europa, amb una costa que sembla que no s'acabi mai, centenars d'illes i l'actitud relaxada que fa que l'estada es converteixi en unes bones vacances. Història, cultura i platges: Croàcia ho té tot!

Potser una de les particularitats de Croàcia és que és com dos països en un. La forta influència d'Itàlia s'aprecia a l'extensa regió de la costa, des de la cuina i les ruïnes romanes fins a l'aire de despreocupació. Zagreb i el nord del país, en canvi, tenen forts lligams culturals, lingüístics i econòmics amb Alemanya i Àustria, que es poden apreciar, particularment, a les ciutats barroques que van sorgir als segles XVII i XVIII durant l'Imperi austrohongarès. Aquesta dualitat és un resultat directe de la complicada història de Croàcia.

LA IDENTITAT CROATA

La gran època de la monarquia croata fou fa més de mil anys. Durant molts segles no va existir cap país amb el nom de Croàcia. La costa Adriàtica va formar part dels imperis romà i bizantí abans de passar a mans dels reis hongaresos i, més endavant, de la República de Venècia, dels francesos (sota el regnat de Napoleó Bonaparte) i dels italians, al segle XX. Els austríacs i els hongaresos van tenir el control gairebé continu de l'interior fins al final de la Primera Guerra Mundial, quan va sorgir el primer regne

serbi, croat i eslovè, que posteriorment va ser substituït per Iugoslàvia al final de la Segona Guerra Mundial (vegeu la pàgina 24). Sorprenentment, durant tot aquest temps es va mantenir viu el sentiment d'identitat nacional a totes les regions croates. El nacionalisme serbi de Slobodan Milošević va generar l'espurna que encengué el sentiment d'independència croat, suprimit durant tant de temps. No obstant això, els croats no s'esperaven el gran conflicte que va sorgir consegüentment. Després d'anys de lluita, van patir estancament econòmic, però malgrat que el camí fos llarg i difícil, la Croàcia independent va recuperar la seva posició i va entrar a la Unió Europea l'any 2013.

GEOGRAFIA I DISTRIBUCIÓ

Croàcia cobreix 56.538 km² i es pot dividir en tres regions: la conca de les terres baixes entre els rius Sava i Drava, que inclou Zagreb i s'estén fins a les muntanyes de Zagroje, al nord; els Alps Dinàrics, que s'alcen abruptament de la costa; i el litoral, que s'estén al llarg de la costa Adriàtica. Sens dubte, la costa és l'indret més popular entre els turis-

Split, una de les ciutats adriàtiques més vives i atractives per als turistes

tes: té 1.778 km i va des d'Ístria fins a Dubrovnik, amb més de 1.185 illes i illots que són adients per fer esport i relaxar-se.

Zagreb i el nord de Croàcia

És una llàstima que poca gent visiti aquesta part del país. Zagreb té tot el que s'espera d'una capital europea: museus, bons restaurants, vida nocturna i una arquitectura que és una barreja entre el barroc i la Secessió de Viena. Durant els anys de domini iugoslau, quan Zagreb es trobava en segona pla respecte de Belgrad, la cultura croata era dèbil. Actualment s'esforça a mostrar la recent prosperitat. Les dones, àvides d'anar a la moda, omplen botigues o passen l'estona entre còctels en cafeteries elegants, mentre que els homes porten ulleres de sol de marca i tenen cotxes esportius italians. Però també hi ha un ambient més bohemí, present a les cafeteries de moda i als clubs del poblet medieval de Zagreb.

La ciutat és un bon lloc des d'on aventurar-se cap a les muntanyes de la regió del nord de Zagorje, on els grangers fa poc encara es desplaçaven amb carruatge i cavalls. La noblesa croata regnava des d'aquesta regió, i es poden visitar els castells de torres per endinsar-se en la identitat nacional croata.

Ístria

A Ístria encara hi viuen persones grans que han viscut en quatre països diferents sense sortir del seu poble natal.

Foren austríacs fins al 1918, italians fins al 1945, iugoslavs fins al 1991 i, finalment, croats. Aquest enrenou ha fet que els habitants tinguin una perspectiva filosòfica quant a la història, siguin àgils amb els idiomes i hospitalaris amb els viatgers. Aquest últim aspecte és clau per entendre per què la regió és una opció per als europeus per tenir una segona residència o una casa per a la jubilació. És clar que el bon clima, l'assequible cost de vida, el menjar deliciós i l'extensa costa també han contribuït a la seva popularitat.

Split i la costa dàlmata

Els habitants de la segona ciutat de Croàcia tenen raons per estar ben orgullosos: del seu equip de futbol, Hadjuk Split; de bons tennistes com Goran Ivanišević i Mario Ančić, i de l'equilibri de la ciutat entre modernitat i antiguitat.

Un carrer estret i empedrat de Rovinj

Parc nacional de Plitvice

El palau de Dioclecià, protegit per la Unesco, atrau viatgers, però és l'animat estil de vida de Split el que els fa feliços. Feu una volta pel passeig marítim, asseieu-vos en una cafeteria o uniu-vos a la vida nocturna frenètica per entendre per què als habitants de Split els agrada tant la seva ciutat.

La ubicació de Split facilita la visita d'altres destinacions atractives de la costa dàlmata, tant si esteu interessats en la cultura com en les activitats a l'aire lliure. Les ruïnes romanes de Salona són el record d'un món desaparegut, i les cascades del parc nacional de Krka esdevenen un lloc captivador per passar el dia. El poblat medieval de Trogir és Patrimoni de la Humanitat, i Makarska queda al peu de la imponent muntanya de Biokivo.

Les illes

Croàcia s'enorgulleix de tenir unes de les illes més boniques del món. Anys i anys d'"abandonament" han fet que Vis sigui la millor illa per desconnectar, mentre que Mljet és realment una illa paradisiàca amb platges de sorra, muntanyes amb boscs i llacs interiors. A Korčula és tradició cultivar oliveres i vinyes, i el pintoresc barri antic és ideal per explorar. A Hvar hi ha camps d'espígol i un arxipèlag d'illes, mentre que la vida nocturna de la ciutat és moderna.

Dubrovnik

Dubrovnik és la joia de Croàcia i, tal com va dir Lord Byron, la "perla de l'Adriàtic". Sembla que hagin esculpit aquesta ciutat

emmurallada, en lloc d'haver-la construïda, amb monuments, fonts i llocs d'interès de gran bellesa. Un munt de museus i monestirs il·lustren la seva fascinant història i cultura única, i no és difícil visitar aquests indrets històrics, com la "gran muralla" de Ston a la península de Pelješac o les tranquil·les illes Elaphiti.

CLIMA

A part de tenir dues cultures, Croàcia té dos climes diferents. Al llarg de la costa el clima és mediterrani, amb estius secs i calorosos, encara que el vent *bura* que ve de les muntanyes refresqui les tardes. Durant l'hivern plou molt, però els Alps Dinàrics protegeixen la costa del clima fred. A la costa que va de Dubrovnik a Split sovint hi ha un o dos graus més que al nord, des de la costa dalmàtica fins a Ístria. L'illa de Hvar és el lloc més assolellat de Croàcia.

Mali Ston és famosa per les seves ostres

Les muralles de Dubrovnik

El mosaic de la basílica de Sant Eufrasi, Poreč

A l'interior, el clima és continental. A vegades la neu cobreix Zagreb i els boscs, i les baixes temperatures i glaçades són habituals de desembre a finals de febrer.

QUAN VISITAR CROÀCIA

Croàcia es pot visitar tot l'any, però la majoria ho fan al juliol i agost. Fa un

temps calorós, les atraccions turístiques estan obertes fins més tard i hi ha més vaixells per anar entre illes. Però al maig, juny i setembre hi ha menys gent i encara es poden visitar molts llocs. L'octubre és un bon moment per experimentar la manera de viure d'abans perquè molts croats deixen de rebre els viatgers i comencen a collir olives i raïm.

NO MARXEU DE CROÀCIA SENSE...

Explorar els llacs del parc nacional de Plitvice. Mitjançant passarel·les de fusta i transbordadors es poden explorar els setze llacs i les cascades d'aquest indret reconegut per la Unesco, amb un impressionant color turquesa. Vegeu la pàg. 40.

Caminar per les muralles de Dubrovnik. Feu un tomb per aquestes magnífiques fortificacions medievals per veure la vida interna de la ciutat i les seves vistes panoràmiques. Vegeu la pàg. 80.

Relaxar-vos a Mljet. En aquesta illa tranquil·la i verda al nord de Dubrovnik hi ha dos llacs d'aigua salada, boscs frondosos i molts camins i pistes per anar en bici i escalar. Llogueu una escúter per arribar a les millors platges. Vegeu la pàg. 88.

Viure com un emperador romà. El palau de Dioclecià a Split és un dels llocs més únics de Croàcia: un palau del segle III en runes on han construït apartaments, botigues i restaurants. Vegeu la pàg. 56.

Tastar la bona vida a Hvar. La vida nocturna sofisticada d'aquesta illa dalmàtica assolellada ha fet que sigui un dels indrets més populars de la costa adriàtica

per prendre còctels i sortir de festa. Vegeu la pàg. 74.

Viure l'ambient de les cafeteries de Zagreb. A la capital de Croàcia es prenen el cafè seriosament. Les cafeteries funcionen tant com a centre de conversa com a un lloc de sociabilitat. Vegeu la pàg. 31.

Menjar "les millors ostres del món". Les ostres de Mali Ston van rebre aquest títol l'any 1936 en la General Trades International Exhibition, a Londres. Aquesta part de la península de Pelješac és un lloc perfecte per als amants del marisc i el vi blanc. Vegeu la pàg. 93.

Visitar els pobles de les muntanyes d'Ístria. El paisatge encantador d'Ístria és ple de muntanyes, valls, vinyes i boscs. Són preciosos els pobles situats al cim de les muntanyes, com Motovun, amb un festival de cinema a l'estiu, i Grožnjan, on viuen molts artistes. Vegeu la pàg. 52.

Admirar l'art bizantí. Mentre que el complex turístic de Porec, a Ístria, al costat del mar, és un dels llocs preferits dels turistes, a la basílica hi ha una col·lecció d'art bizantí i mosaics daurats. Vegeu la pàg. 46.

El mercat Dolac a Zagreb, amb els distintius para-sols vermells

A l'hivern fa massa fred per nedar al mar, però Dubrovnik és igual d'encantador, i el podeu compartir amb els habitants en comptes dels turistes. Durant aquesta època de l'any Zagreb està en auge, i podeu esquiar a fora del poble. La primavera és la millor època per visitar els llacs de Plitvice i el parc nacional de Krka perquè les cascades van plenes de l'aigua de la neu de l'hivern.

POBLACIÓ

La població de Croàcia era de cinc milions d'habitants quan formava part de l'antiga Iugoslàvia, mentre que avui dia és de poc més de quatre milions. Durant la guerra dels anys noranta, gran part de la població sèrbia va marxar o fou expulsada. El retorn de refugiats serbis ha estat lent, en part pels problemes legals que comportà recu-

perar la seva propietat. A part d'això, en algunes parts del país encara queda un regust amarg i una economia local inestable, cosa que fa que l'ambient sigui del tot menys acollidor per als serbis.

Un altre aspecte que afecta l'estabilitat de la població és el desig de cada vegada més joves de buscar oportunitats a l'estranger. Croàcia té una llarga història com a exportadora de la seva gent, des de refugiats polítics que fugien de Tito fins a treballadors per les economies creixents d'Itàlia i Alemanya després de la guerra. Els lligams històrics de Croàcia amb l'estranger faciliten l'obtenció de llocs de treball ben pagats a qualsevol altre lloc per als multilingües, i molts escullen aquesta opció.

Religió, tradició i costums

La majoria de croats (gairebé un 88%) són membres de l'Església Catòlica, en contraposició a l'Església Ortodoxa dels serbis. Durant el lideratge de Tito es dissuadia (o es prohibia) practicar qualsevol religió per tal de minorar el sentiment de nacionalitat que podia inspirar. Des de la independència, els croats han celebrat festivitats religioses amb passió.

Als croats els agrada mostrar l'herència cultural tan rica que tenen. No és gens difícil per a les comunitats convèncer els ciutadans que participin en recreacions històriques o en els balls nacionals, per mantenir vives les tradicions dels seus avantpassats, que són diferents entre les regions i fins i tot entre les illes. Moltes de les festi-

Pescadors al port de Rovinj

Venent rakija al parc nacional de Krk

vitats locals són al voltant de Pasqua i estan connectades amb els dies dels sants locals i de fets històrics. Una de

les activitats acolorides és Moreška, el ball d'espases de Korčula que se celebra cada setmana.

CONSELLS PER EXPLORAR CROÀCIA

Porteu calçat d'aigua. A Croàcia hi ha més platges de pedres que de sorra, i és molt més fàcil gaudir del mar amb els peus protegits. L'avantatge és que no us quedarà sorra pertot arreu. Els centres turístics venen sabates de neoprè a un preu assequible.

"Sota la cúpula". Quan estigueu a Croàcia segur que sentireu a parlar de menjar fet sota una cúpula de ferro anomenada *peka*. Sota la cúpula i enterrades sota brases, es cuina carn (*meso ispod peke*) i verdures. El menjar es desfà a la boca. També és una manera deliciosa de coure pa.

Anar vestit és opcional. Les platges nudistes són comunes a Croàcia, i la tradició prové de fa més o menys un segle. Busqueu senyals que diguin FKK (una abreviació en alemany de Cultura del Cos Lliure) si voleu desvestir-vos o evitar la platja.

Targetes de la ciutat. Les targetes turístiques de Zagreb i Dubrovnik són una bona inversió si planejeu estar-hi més d'un dia. Inclouen entrada gratuïta a molts llocs d'interès i als transports, així com també descomptes en restaurants i botigues.

Hora de dinar. L'hora de dinar dura gairebé tot el dia, a excepció d'alguns establiments selectius que no serveixen entre les tres i les set de la tarda. Molts croats treballen de les set a les tres, i dinen quan acaben.

Aneu al mercat. Els mercats diaris de menjar de Croàcia són bonics i val la pena explo-

rar-los abans que pleguin a l'hora de dinar. Només uns quants obren tot el dia.

Anar d'illa en illa. És difícil resistir la temptació d'explorar algunes de les més de mil illes de Croàcia, i en algunes parts de la costa és assequible veure'n diverses en un viatge. Consulteu els horaris a la web de l'empresa de transbordadors Jadrolinija, i tingueu en compte que la freqüència disminueix força després de la temporada d'estiu.

Temps de carnavals. Algunes parts del país fan la impressió d'estar endormiscades a finals d'hivern, però totes es desperten per la temporada de carnavals de Lent. Dubrovnik, Split i Rijeka tenen alguns dels carnavals més vius d'Europa.

Calor i sol. Les temperatures poden arribar a 40° C a l'estiu, així que protegiu-vos del sol. Moltes de les platges de Croàcia, tant a la costa com a les illes, estan plenes de pins on podeu resguardar-vos de la calor.

Eviteu les multituds. El turisme massiu ha esdevingut un gran problema a Dubrovnik, i el seu alcalde va introduir un programa de "Respecteu la ciutat" el 2017, que, per preservar el centre històric, limitava el nombre de passatges de creuer a 4.000 al dia. La majoria de passatgers de creuers tornen al vaixell abans que s'acabi la tarda; per això aquesta és la millor hora per relaxar-vos al centre històric després d'haver passat tot el dia a la platja, a Babin Kuk o Lapad.

Marisc i peix fresc de l'Adriàtic

MENJAR I BEURE

Des de peix fresc i oli d'oliva produït localment fins a bons vins i verdures fresques de l'hort, la cuina croata és simple però deliciosa i saludable. A més a més, podeu menjar i beure productes d'una qualitat extraordinària per un preu assequible.

Molts se sorprenen de la qualitat de la cuina croata. Al llarg de l'Adriàtic, la influència italiana és evident en els excel·lents plats de pasta i les pizzes que es poden menjar a tot arreu. La carta també emfatitza la proximitat del mar amb una gran oferta de plats de peix i marisc. A l'interior, les cartes tenen productes molt més similars als del centre d'Europa, amb bons estofats, carn rostida i pastes de crema.

ON MENJAR

A banda dels restaurants, hi ha negocis familiars anomenats *gostionice* o *konobe*. Un *konoba* típic (o *klet* a Zagorje) pot ser des d'un petit negoci que serveix vi local i exquisideses salades com *slane srdele* (sardines a la sal), *dalmatinski pršut* (pernil dalmatià) i *sir* (formatge) fins a un restaurant de qualitat, encara que el menú sol ser simple.

Un *pivnica* és un bar informal on habitualment no se serveix menjar, mentre que un *kavana* és una cafeteria en què només se serveixen begudes, pastissos i gelat. També podeu menjar dolços en un *slastičarna*, que ofereix pastissos, *strudels* i gelat per endur-se.

CUINA LOCAL

A l'hora d'esmorzar, tasteu el *burek*, una pasta farcida de carn o formatge. Excepte a les àrees turístiques, és impossible trobar menjar que s'assembli al típic esmorzar anglès.

Marisc i peix

A Ístria i Dalmàcia, el marisc i el peix són la part més important de la carta i es preparen amb oli d'oliva, julivert i all abundants. Alguns dels entrants favorits són l'amanida de pop (*salat od hobotnice*) i musclos (*dagnje*). A la regió de Limski Kanal, d'Ístria, i Mali Stoin, a Dalmàcia, trobareu ostres (*oštrige*) a gairebé qualsevol carta. També hi ha *crni rižot*, un risotto d'arròs negre deliciós cuinat amb tinta de sípia, o el delicat *škampi rižot*, fet amb cues de gamba.

Hi ha dues categories de peix: el peix blanc, com el déntol (*zubatac*), el gall (*šampier*), el moll (*trilja*), el mero (*škar-pina*) i l'orada (*aribun*); i el peix blau, més barat, com la tonyina *tunj* (*tunj*), el verat (*skuše*) i les sardines *srdele* (sardines). Tots dos tipus de peix es preparen a *roštilj* (a la brasa) i se serveixen amb *mješeni*